

вчальними закладами у цьому напрямку, оскільки відсутні дієві нормативні документи, які повинні бути основою взаємодії цих закладів і роботодавців;

- на ринку праці економістів, перш за все, користуються попитом висококваліфіковані фахівці обов'язково з досвідом роботи в тому чи іншому сегменті ринку, тобто значно підвищились вимоги роботодавців до якості освіти фахівців;

- відсутні ефективні механізми, які забезпечують взаємозв'язок між ринком праці і ринком освітніх послуг (системи моніторингу, сучасні методики прогнозування потреб у фахівцях, наявність координаційних угруповань тощо);

- завищена самооцінка власного професійно - кваліфікаційного рівня у значної кількості випускників і відповідного очікування досить високого рівня заробітної плати унеможлиблює їх швидке працевлаштування;

- погрожуючою виявляється тенденція міграції висококваліфікованих фахівців за межі держави, що значно зменшує інтелектуальний потенціал країни.

Таким чином, можна стверджувати, що створення системи сприяння працевлаштуванню випускників ВНЗ і їх адаптації до ринку праці дозволить підвищити рівень соціально корисної віддачі системи вищої освіти (в тому числі і економічної), створить умови для професійного розвитку молодих фахівців, знизить рівень соціальної напруги на ринку праці.

Л.І. Білоусова, канд. фіз.-мат. наук, професор,
Л.Е. Гризун, канд. пед. наук, доцент,
Lgr@mail.ru

Харківський національний педагогічний університет
ім. Г.С. Сковороди, м. Харків

ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОДУЛЬНОГО СТРУКТУРУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освіта України сьогодні знаходиться на етапі практичного впровадження ідей Болонського процесу. Основним напрямком реформування вищої освіти у цьому контексті є організація кредитно-модульної системи підготовки фахівців, що аналогічна європейській кредитно-трансферній системі. Слід зазначити, що впровадження ідей кредитно-модульного навчання відбувається в період розбудови нової парадигми освіти, однією із головних засад якої вчені називають між-

дисциплінарність, інтеграцію систем знань. Аналіз педагогічної літератури та нормативних документів засвідчує, що у модулі як у дидактичній парадигмі закладено механізми інтеграції знання, які зможуть працювати за умов дидактично обґрунтованих концепцій побудови модуля та модульної програми навчальної дисципліни на засадах інтеграції наукових знань. Проте на практиці найчастіше кредитно-модульна система навчання спрямовується на досягнення уніфікації із Європейською освітою, на узгодження часових освітніх вимірів без урахування потужного дидактичного потенціалу модульного навчання.

В цій ситуації викладач університету, який намагається впроваджувати ідеї кредитно-модульного навчання, стикається з багатьма проблемами. Однією з головних нам уявляється проблема практичного здійснення модульного структурування навчальної дисципліни, її узгодженість із традиційними та новими формами навчання.

Більшість нормативних та педагогічних джерел містять здебільшого інформацію про організаційні аспекти впровадження кредитно-модульної системи, кількісні характеристики освітніх одиниць тощо. При цьому проблеми декомпозиції змісту освіти на відносно єдині та самоістійні частки, структурування навчального матеріалу, побудови модульних програм та конструювання конкретних модулів залишаються поза увагою. Разом з цим від якісно сформованого змісту модуля та оптимальної структури системи знань, яку здатний формувати конкретний модуль, враховуючи зв'язки із знаннями інших модулів, залежить і освітня траєкторія кожного студента, і системність та гнучкість або фрагментарність і застиглість його знань, і рівень його готовності до самоосвіти. З іншого боку, у педагогічній літературі з різних версій модульного навчання відмічається значна трудомісткість створення модулів. У зв'язку з цим сьогодні необхідним для викладача-практика стає також арсенал таких дидактичних прийомів, які б зробили проектування модульної структури навчальної дисципліни максимально зрозумілим і достатньо легким у практичному використанні з урахуванням особливостей конкретної навчальної дисципліни.

Отже, на нашу думку, існує необхідність у проведенні заходів (семінарів, нарад, оглядів наукової літератури), спрямованих на надання дидактичної допомоги викладачу з побудови модульних програм: ознайомлення з досвідом побудови модулів у різних версіях модульного навчання, з конкретними дидактичними прийомами структурування навчального матеріалу з метою його перетворення на зміст модуля.